Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0106

Kifogás az eljárási szabályzat 115. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján: a géntechnológiával módosított MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 szójabab

Az Európai Parlament 2025. május 8-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D105678/03 – 2025/2647(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a géntechnológiával módosított MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D105678/03),

– tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1], és különösen 7. cikkének (3) bekezdésére és 19. cikkének (3) bekezdésére,

– tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának 2025. február 28-i szavazására, ahol nem nyilvánítottak véleményt,

– tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és

[1] HL L 268., 2003.10.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] 11. cikkére,

– tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2020. április 2-án elfogadott és 2020. május 18-án közzétett véleményre[2],

 tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (a továbbiakban: GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira[3],

---

1 HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

2 Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének tudományos szakvéleménye a géntechnológiával módosított MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 szójabab élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről (EFSA-GMO-NL-2015-126. sz. kérelem), EFSA Journal, 2020;18(5):e06111, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6111.

3 A nyolcadik parlamenti ciklusban a Parlament 36, a kilencedik ciklusban pedig 38 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt GMO-k engedélyezésével szemben. Emellett a tizedik parlamenti ciklus során a következő állásfoglalásokat fogadta el:
– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló (EU) 2024/2628 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1797., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított COT102 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/2627 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1798., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 kukoricát és nyolc alkombinációját tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló (EU) 2024/2629 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1799., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).

– tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

---

– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 810 kukoricát tartalmazó, abból álló takarmányok vagy abból előállított takarmány- és élelmiszertermékek forgalomba hozatalára vonatkozó engedély 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti megújításáról, valamint az (EU) 2017/1207 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1828 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1800., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).
– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP915635 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/1822 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1801., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).
– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP23211 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/1826 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1802., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP202216 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/2618 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1803., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 94804 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (HL C, C/2025/1804., 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Az Európai Parlament 2025. február 12-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP910521 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (P10_TA(2025)0014).
– Az Európai Parlament 2025. február 12-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 95275 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (P10_TA(2025)0015).

– tekintettel a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,

A. mivel 2015. szeptember 11-én az Egyesült Államokbeli Monsanto Company nevében eljáró Monsanto Europe S.A./N.V. az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkével összhangban kérelmet nyújtott be az illetékes holland nemzeti hatósághoz a géntechnológiával módosított MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 szójababot (a továbbiakban: a GM szójabab) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozóan (a továbbiakban: a kérelem). A kérelem a géntechnológiával módosított szójababot tartalmazó vagy abból álló olyan termékek forgalomba hozatalára is kiterjedt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szánnak;

B. mivel az EFSA 2020. április 2-án kedvező véleményt fogadott el a GM szójababról, amelyet 2020. május 18-án tettek közzé; mivel az EFSA figyelembe vette az illetékes nemzeti illetékes hatóságokkal az 1829/2003/EK rendelet 6. cikkének (4) bekezdésében és 18. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint folytatott konzultáció keretében a tagállamok által felvetett valamennyi kérdést és aggályt;

C. mivel azonban az EFSA a GM szójababra vonatkozó 90 napos vizsgálat hiánya és a GM szójabab módosított zsírsavprofilját figyelembe vevő, forgalomba hozatal utáni felügyeleti terv hiánya miatt nem tudta véglegesíteni a kockázatértékelést és nem tudott következtetést levonni a GM szójabab biztonságosságáról;

D. mivel 2024. október 3-án az EFSA a kérelmező által benyújtott kiegészítő adatok alapján a 2020. április 2-i tudományos szakvéleményét kiegészítő nyilatkozatot[1] fogadott el, amelyet 2024. október 28-án közzétettek, és amelyben arra a következtetésre jutott, hogy a kérelemben leírt GM szójabab az emberi és állati egészségre, valamint a környezetre gyakorolt lehetséges hatásai tekintetében ugyanolyan biztonságos, mint hagyományos megfelelője és a vizsgált, géntechnológiával nem módosított referenciaváltozatai. Az EFSA továbbá azt is kijelentette, hogy a GM szójabab fogyasztása nem hordoz táplálkozási kockázatokat;

---

[1] Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének nyilatkozata az EFSA-GMO-NL-2015-126 számú, a géntechnológiával módosított MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek és takarmányok engedélyezésére irányuló kérelemről kiadott EFSA tudományos szakvélemény kiegészítésére, EFSA Journal 2024;22(10):e9061, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9061.

E. mivel a GM szójababot úgy módosították, hogy ellenálló legyen a glifozátalapú és a dikamba gyomirtó szerekkel szemben, és megváltoztassa zsírsavprofilját;

A kiegészítő gyomirtó szer értékelésének hiánya

F. mivel a Bizottság 503/2013/EU végrehajtási rendelete[1] előírja annak értékelését, hogy a várható mezőgazdasági gyakorlatok befolyásolják-e a tanulmányozott végpontok eredményét; mivel az említett végrehajtási rendelet szerint ez különösen fontos a gyomirtó szereknek ellenálló növények esetében;

G. mivel a géntechnológiával módosított növények túlnyomó többségét azért módosították géntechnológiával, hogy ellenállók legyenek egy vagy több „kiegészítő” gyomirtó szerrel szemben, amelyeket a géntechnológiával módosított növény termesztése során végig lehet használni anélkül, hogy a növény elpusztulna, ami a gyomirtó szereknek nem ellenálló növények esetében viszont megtörténne; mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szereknek ellenálló gyomok megjelenése miatt[2];

H. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények miatt a mezőgazdasági termelők belekényszerülnek egy olyan rendszerbe, amelyben a gyomok elleni védekezés nagyrészt vagy kizárólag gyomirtó szerekkel történik; mivel a kiegészítő gyomirtó szerekre való fokozott támaszkodás a géntechnológiával módosított növényeket ültető gazdaságokban felgyorsítja az ilyen gyomirtó szereknek ellenálló gyomok megjelenését és terjedését, és

---

1 A Bizottság 503/2013/EU végrehajtási rendelete (2013. április 3.) a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezése iránti kérelemről, valamint a 641/2004/EK és az 1981/2006/EK bizottsági rendelet módosításáról (HL L 157., 2013.6.8., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

2 Ld. például: Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” (A géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények, gyomok és a gyomirtó szerek: áttekintés és hatások), Environmental Management, 2016. január; 57(1), 31–48. o., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 és Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years”, (A géntechnológiával módosított növények hatása a gyomirtóhasználatra az USA-ban – az első tizenhat év), Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., Vol. 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24;

ezáltal szükségessé teszi a gyomirtó szerek még nagyobb mértékű használatát, így egy ördögi kört kialakítva;

I. mivel a gyomirtó szerektől való túlzott függésből eredő káros hatások miatt a talaj állapota, a vízminőség, valamint a talaj feletti és alatti biológiai sokféleség leromlik, továbbá fokozódik az emberek és állatok kitettsége, többek között esetleg az élelmiszerekben és takarmányokban található gyomirtószer-maradékok növekedése révén;

J. mivel a dikamba rendkívül illékony, ami azt jelenti, hogy alkalmazása után hajlamos a levegőbe kerülni, majd a széllel sodródni, amíg le nem száll a földre, esetlegesen súlyos károknak kitéve az embereket és a nem célzott növényeket, szőlőt, fákat és bokrokat, különösen, ha az expozíció több éven keresztül tart;

K. mivel egy az Egyesült Államok kormányának tudományos munkatársai által 2020-ban készített, az International Journal of Epidemiology lektorált folyóiratban közzétett tanulmány megállapította, hogy a dikamba intenzív használata növeli a máj- és intrahepatikus epevezetékrák kialakulásának kockázatát a permetezők körében;

L. mivel a 2020-as tanulmány megállapítja, hogy a géntechnológiával módosított, a dikambával szemben ellenálló növények jóváhagyása az elkövetkező években várhatóan a dikamba mezőgazdasági használatának növekedéséhez vezet[1], és a Heartland Health Research Alliance növényvédőszer-használati adatrendszere megerősíti, hogy ez a folyamat már zajlik, mivel az Egyesült Államok középnyugati részén a dikamba felhasználása tízszeresére nőtt az egy évtizeddel ezelőttihez képest[2];

M. mivel továbbra is vannak nyitott kérdések a glifozát rákkeltő hatásával kapcsolatban; mivel az EFSA 2015 novemberében arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatású, az Európai Vegyianyag-ügynökség 2017 márciusában pedig azt a következtetést vonta le, hogy semmilyen besorolás nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség – az Egészségügyi Világszervezet rákbetegségekre szakosodott ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő

---

1 Lerro, C.C., Hofmann, J.N., Andreotti, G., Koutros, S., Parks, C.G., Blair, A., Albert, P.S., Lubin, J.H., Sandler, D.P., Beane Freeman, L.E., ‘Dicamba use and cancer incidence in the agricultural health study: an updated analysis’ (A dikamba használata és a rák előfordulása a mezőgazdasági egészségügyi tanulmányban: frissített elemzés) International Journal of Epidemiology, 2020. augusztus; 49(4), 1326-1337. o., https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext.

2 https://hh-ra.org/projects/measuring-pesticide-use/interactive-herbicide-use-tables/.

hatást gyakorló anyagként sorolta be; mivel több közelmúltbeli, szakértők által felülvizsgált tudományos tanulmány megerősíti a glifozát rákkeltő potenciálját[1];

N. mivel egy szakértők által felülvizsgált tanulmány megállapította, hogy a glifozát felhalmozódik a GM szójababokban, és ennek megfelelő negatív hatást gyakorol a tápanyag-összetételre a géntechnológiával nem módosított szójababhoz képest[2]; mivel egy Argentínában végzett kísérleti projekt meglepően magas glifozátmaradvány-értékeket azonosított a GM szójababokon[3];

O. mivel a géntechnológiával módosított növényekben a kiegészítő gyomirtó szerek növény általi lebontásának módját és ezáltal a bomlástermékek (metabolitok) összetételét és toxicitását maga a genetikai módosítás szabályozza[4];

P. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradványok és bomlástermékeik (metabolitok) értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének hatáskörén, ezért a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás részeként ilyen értékelésre nem kerül sor;

Globálisan egyenlő versenyfeltételek biztosítása és az Unió nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása

Q. mivel a GM szójabab termesztése az Unióban nem engedélyezett;

---

1 Lásd például: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610 és https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

2 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24491722.

3 https://www.testbiotech.org/en/resource/high-levels-residues-spraying-glyphosate-found-soybeans-argentina/.

4 A glifozát esetében csakugyan ez a helyzet áll fenn, ahogyan arra a glifozátra vonatkozó hatályos maradékanyag-határértékekről szóló, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti EFSA-felülvizsgálat is rámutat, EFSA Journal 2018;16(5):e05263, 12. o., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2018.5263.

R. mivel az uniós mezőgazdaság jövőjéről folytatott stratégiai párbeszéd következtetései[1] felhívják a Bizottságot, hogy értékelje újra az agrár-élelmiszeripari import és export piacra jutásával kapcsolatos megközelítését, tekintettel az Unió és kereskedelmi partnerei eltérő normái jelentette kihívásra; mivel a 2023-as és 2024-es demonstrációk során a mezőgazdasági termelők egyik fő követelése az egészséges élelmiszerekre és az egészséges környezetre vonatkozó célokkal összhangban lévő, tisztességes kereskedelmi kapcsolatok kialakítása volt;

S. mivel az Egyesült Nemzetek Szervezetén (ENSZ) belül az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges előadó 2017-es jelentésében megállapította, hogy a veszélyes növényvédő szerek – különösen a fejlődő országokban – katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre[2]; mivel az ENSZ 3.9. fenntartható fejlődési célja a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezés és -fertőzöttség miatt bekövetkező halálesetek és megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenését tűzte ki 2030-ra[3];

T. mivel az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye (UN CBD) részes feleinek 15. konferenciáján 2022 decemberében elfogadott kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia (a továbbiakban: kunming-montreali keretstratégia) tartalmaz egy globális célt, amely szerint 2030-ig legalább 50%-kal kell csökkenteni a növényvédő szerek kockázatát[4];

U. mivel az 1829/2003/EK rendelet egyfelől rögzíti, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, másfelől pedig előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált üggyel kapcsolatos egyéb jogszerű tényezőket; mivel az ilyen jogszerű tényezőknek magukban kell foglalniuk az Uniónak az ENSZ fenntartható fejlődési céljai és az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye szerinti kötelezettségeit;

---

1 „Strategic Dialogue on the Future of EU Agriculture - A shared prospect for farming and food in Europe”, 2024. szeptember, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

2 A/HRC/34/48: Az ENSZ élelemhez való joggal foglalkozó különleges előadójának jelentése: https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food.

3 https://indicators.report/targets/3-9/.

4 Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_7834.

V. mivel a GM szójabab uniós engedélyezése nem lenne összhangban a peszticidek csökkentésére vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalásokkal[1], tekintettel a gyomirtó szereknek való fokozott emberi és környezeti kitettségre azokban az országokban, ahol a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növényeket termesztenek, valamint a potenciálisan súlyos egészségügyi eredmények miatt;

W. mivel az erdőirtás a biológiai sokféleség csökkenésének egyik legjelentősebb oka; mivel a földhasználatból és földhasználat-változtatásból származó kibocsátás – amelyet legnagyobbrészt az erdőirtás okoz – az éghajlatváltozás második legnagyobb oka a fosszilis tüzelőanyagok elégetése mellett[2]; mivel a Párizsi Megállapodás, valamint a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény keretében elfogadott, 2011–2020 közötti időszakra szóló, biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiai terv, továbbá a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi célok támogatják a fenntartható erdőgazdálkodásra, valamint az erdők védelmére és helyreállítására irányuló erőfeszítéseket[3]; mivel az ENSZ 15. fenntartható fejlődési célja magában foglalja az erdőirtások 2020-ra történő megállításának célkitűzését[4]; mivel az erdők olyan többfunkciós szerepet töltenek be, amely a fenntartható fejlődésre vonatkozó legtöbb ENSZ-cél eléréséhez is hozzájárul[5];

X. mivel az Amazonas térségében az intenzív erdőirtás okozza az erdőtüzeket; mivel a Bizottság egy 2019-es közleményében bejelentette a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló szándékát[6]; mivel a biológiai sokféleség, többek között az erdők

---

1 2022 decemberében az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 15. konferenciáján megállapodás született a globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiáról, amely tartalmaz egy globális célt, amely szerint 2030-ig legalább 50%-kal kell csökkenteni a növényvédő szerek kockázatát (lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_7834).

2 A Bizottság 2019. július 23-i közleménye: „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról” (COM(2019)0352), 1. o.

3 Ugyanott, 2. o.

4 Lásd a 15.2. célt: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/.

5 A Bizottság 2019. július 23-i közleménye: „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról” (COM(2019)0352), 2. o.

6 A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló bizottsági közlemény, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=EN.

globális védelme az EU biodiverzitási stratégiájának[1] kulcsfontosságú célkitűzése;

Y. mivel a szójatermesztés az erdőirtás egyik fő előidézője a dél-amerikai Amazonas-vidék, Cerrado és Gran Chaco erdeiben; mivel a Brazíliában termesztett szója 97%-a és az Argentínában termesztett szója 100%-a GM szója[2];

Z. mivel a Bizottság elemzése megállapította, hogy az Unió történetileg a szója révén járult hozzá legnagyobb mértékben a globális erdőirtáshoz és a hozzá kapcsolódó kibocsátásokhoz, ami az összes uniós behozatalban megjelenő erdőirtás mintegy felét tette ki[3];

Az importált takarmánytól való függőség csökkentése

AA. mivel a Covid19-válság és a még folyamatban lévő ukrajnai háború egyik tanulsága az, hogy az Uniónak véget kell vetnie az egyes kritikus fontosságú anyagoktól való függőségnek; mivel a Christophe Hansen biztosnak címzett megbízólevélben Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke arra kérte őt, hogy vizsgálja meg a kritikus fontosságú áruk behozatala csökkentésének módjait[4] ;

AB. mivel a kereskedelmi megállapodások ösztönzik a GMO-kat tartalmazó, azokból álló vagy azokból előállított élelmiszerek és takarmányok Unióba történő behozatalát; mivel Brazília és Argentína

---

1 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” (COM(2020)0380).

2 International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, „Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years”, az ISAAA 53. sz. tájékoztatója (2017), 16. és 21. o., http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

3 Az Európai Bizottság 2013–063. sz. technikai jelentése: The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation’ ((Az EU fogyasztásának hatása az erdőirtásra: Átfogó elemzés az uniós fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatásáról), https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c1d3ef3e-d07e-4229-91e5-41001b47dba8/language-en, 23–24. o. 1990 és 2008 között az Unió annyi erdőirtás révén előállított növényi és állati terméket importált, ami 90 000 km^2-nyi erdő kiirtásának felel meg. Ebből 74 000 km^2 (82%) a növényi termékekhez volt köthető, amelyek közül az olajnövények képviselték a legnagyobb részarányt (52 000 km^2).). A szójabab és a szójapogácsa volt felelős ennek 82%-áért (42 600 km^2), amely az összes uniós importtal összefüggő erdőirtás 47%-ának felelt meg.

4 https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en.

a világ legnagyobb GMO-termelői és növényvédőszer-felhasználói közé tartoznak, beleértve az Unióban egészségügyi vagy környezetvédelmi okokból betiltott GMO-kat és növényvédő szereket;

Nem demokratikus döntéshozatal

AC. mivel a Parlament a 8. parlamenti ciklusban összesen 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta az élelmiszernek és takarmánynak szánt GMO-k forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), valamint a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a 9. ciklusban a Parlament 38 kifogást fogadott el a GMO-k forgalomba hozatala ellen, és a jelenlegi 10. ciklusban további 10 állásfoglalást fogadott el, amelyekben kifogásolta a GMO-k forgalomba hozatalát;

AD. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy maga is elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;

AE. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra ahhoz, hogy a Bizottság elállhasson a GMO-k engedélyezésétől olyan esetben, amikor a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása[1];

AF. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság 2025. február 28-i szavazása során nem nyilvánított véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége;

1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;

2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben[2] meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az

---

[1] A 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ha nincs meg a tagállamok minősített többsége a fellebbviteli bizottságban, az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;

3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét és nyújtson be új tervezetet a bizottságnak;

4. felhívja a Bizottságot, hogy az „Egy az egészség” megközelítéssel összhangban ne engedélyezze a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növényeket, mert ez a kiegészítő gyomirtó szerek használatának fokozódásához, és ezáltal a biológiai sokféleséget, az élelmiszer-biztonságot és a munkavállalók egészségét fenyegető kockázatok növekedéséhez vezetne;

5. kiemeli e tekintetben, hogy a gyomirtó szerekkel szemben ellenállóvá tett, géntechnológiával módosított növények élelmiszerként vagy takarmányként való felhasználás céljával történő behozatalának engedélyezése nincs összhangban az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival, többek között az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival és az ENSZ biológiai sokféleségről szóló egyezményével, beleértve a közelmúltban elfogadott kunming-montreali keretstratégiát[1] is;

6. elvárja, hogy a Bizottság sürgősen teljesítse azon kötelezettségvállalását, hogy javaslatot terjeszt elő annak biztosítására, hogy az Unióban betiltott veszélyes vegyi anyagokat ne gyártsák exportra, valamint azon kötelezettségvállalását, hogy biztosítja a viszonosságot azáltal, hogy hazai termelési normáinkat jobban összehangolja a behozatalra, különösen a peszticidek behozatalára alkalmazott előírásokkal;

7. felhívja a Bizottságot, hogy az uniós biztonsági előírásoknak való megfelelés érdekében a szabadkereskedelmi megállapodásokról szóló tárgyalások során biztosítsa a normák közelítését az Unió és partnerei között;

8. üdvözli, hogy a Bizottság a képviselőknek címzett 2020. szeptember 11-i levelében végül elismerte, hogy a GMO-kra vonatkozó engedélyezési határozatoknál figyelembe kell venni a fenntarthatóságot[2]; ugyanakkor mély csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság azóta is engedélyezi GMO-k behozatalát a

---

1 2022 decemberében az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 15. konferenciáján megállapodás született egy globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiáról, amely tartalmaz egy globális célt, amely szerint 2030-ig legalább 50%-kal kell csökkenteni a növényvédő szerek kockázatát (lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_7834).

2 https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

Parlament folyamatos tiltakozása és a tagállamok többségének ellenszavazata dacára;

9. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások – például a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai – szerinti kötelezettségeit; ismételten kéri, hogy a végrehajtási jogi aktusok tervezetéhez mellékeljenek indokolást arról, hogy azok hogyan tartják tiszteletben a „ne árts” elvet[1];

10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

---

1 Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. január 15.) az európai zöld megállapodásról (HL C 270., 2021.7.7., 2. o.), 102. bekezdés.